

Kroonika

Akadeemilises Rahvaluule Seltsis

13. detsembril 2018 pidas Ruth Mirovi 90. sünnipäevale pühendatud pidulikult ettekandekoosolekul “Küll on värsilla vägeda” Arne Merilai ettekande “Regivärsi setted” ja Madis Arukask ettekande “Igatsetud eeposed”. Esitleti akadeemilise regilauluväljaande “Vana Kannel” XII köidet.

31. jaanuaril pidas Heiki Valk kõnekoosolekul ettekande “Peko – viimased kohtumised”. Folklorist ja tõlkija Madis Arukask esitles vepsa eepost “Virantanaz”, mille autor on Nina Zaitseva.

28. veebruaril toimus Mare Kõiva 65. sünnipäevale pühendatud konverents “Kultuuri usundilised ja narratiivsed aspektid. Keelest meeleni VI”. Ürituse korraldasid kirjan-dusmuuseumi folkloristika osakond, Akadeemiline Rahvaluule Selts ja Eesti-uuringute Tippkeskus (CEES).

Eesti Rahvaluule Arhiivis

10. detsembril 2018 oli Klassikaraadio saates “Delta” intervjuu Janika Orase ja Kanni Labiga “Vana Kandle” XII köitest ja “Viru pulma” veebiväljaandest.

14. detsembril 2018 toimus Setomaal Väiko-Härma külas Piusa Ürgoru Puhkekeskuses Eesti Rahvaluule Arhiivi muinasjutuseminar “Õnnelik lõpp ja lõputa õnn” koos kolme raamatu esitlusega. ERAst esinesid Inge Annom (Lutsimaa vägimeestest põialpoisini), Andreas Kalkun (Aolugu ilosah jutuh. Pankjavitsa kerigo pühädsist ja vannust asost) ning Risto Järv koos Terje Lillmaaga (Õnne otsingud muinasjutu abiga). Esitleti värskeid muinasjutuväljaandeid – muinasjuttude tööühma koostatud kogumikku “Vaese mehe õnn. Muinasjutte Lutsimaalt” (EKM Teaduskirjastus), Merili Metsvahi koostatud raamatut “Sösara sõrmeluud. Naised eesti muinasjuttudes” (kirjastus Hunt) ning Risto Järve koostatud raamatut “Õnnõotsja/Õnneotsija. Terje Lillmaa lapsepõlve muinaslood” (EKM Teaduskirjastus / SA Setu Kultuuri Fond).

15. detsembril 2018 toimus Eesti Rahva Muuseumis Jüri Metssalu juhtimisel regilaulutuba, millega tähistati Tartus kümme aastat järjepidevalt toimunud regilaulutubade traditsiooni jõudmist teise kümnendisse.

17. detsembril 2018 rääkisid Klassikaraadio saates “Delta” vanasõnaraamatust Risto Järv ja Piret Voolaid, küsitles Hedvig Lätt.

18. ja 19. detsembril 2018 Eesti Kirjandusmuuseumis toimunud 62. Kreutzwaldi päevade konverentsil “Kas keelata või lubada: tsensuur Eestis XX sajandil” esinesid

ERAst Liina Saarlo (Välditud poliitika ja mahavaikitud olme 1950. aastate rahvaluule välitööpäevikutes), Mari Sarv ja Andreas Kalkun ühisettekandega (Seksuaalfolkloor ja akadeemilised praktikad: tsensuur ja moraal) ning konverentsi sissejuhatavas osas andis ERA tööst 2018. aastal ülevaate Risto Järv. Esitletavate raamatute seas olid ka Piret Voolaiu, Risto Järve ja Loone Otsa koostatud kogumik “Kes otsib, see leiab. 1111 eesti vanasõna selgituste ja kommentaaridega”.

30. detsembril 2018 võtsid Taive Särg ja Reet Hiiemäe (folkloristika osakonnast) osa koolituse “Metsküla jõulu- ja näärisoku töötuba” korraldamisest Saaremaal. Üheskoos tutvustati Saaremaa nääri- ja jõulukombeid, eriti näärisokuks käimise traditsioone.

12. jaanuaril tutvustas Anu Korb Tallinnas Ida-eestlaste Seltsi koosolekul oma tegevust Siberi eestlaste uurimisel.

19. jaanuaril viis Janika Oras ERMis läbi regilaulutoa eesti ja seto regilaule ja laulumängudest.

28. jaanuaril konsulteeris Janika Oras Värskas kultuurimajas Värskas naiste leelokoori seto mitmehäälsete laulude esituse küsimustes ja osales konsultandina leelokoori plaadi salvestustel 9. ja 10. veebruaril.

31. jaanuaril osales Mall Hiiemäe Eesti ornitoloogiaühingu linnunimetuste komisjoni töökoosolekutel ekssperdina rahvapäraste linnunimetuste teemal.

2. veebruaril rääkis Mall Hiiemäe küünlapäeva tulepeol Juulamõisas Tartumaal rahvakalendri tähtpäevadest, mis on seotud tuletegemisega.

31. jaanuarist 15. veebruarini kogus Mall Hiiemäe rahvapärimust puu- ja põõsaliikide kohta (Iisaku, Maarja-Magdaleena, Saaremaa).

5. veebruaril konsulteeris Janika Oras Tallinnas seto leelokoori Sorrõseto seto mitmehäälse laulu esitamise osas.

9. veebruaril osales Ingrid Rüütel nõustajana Baltica Tallinna ja Harjumaa rühmade eelpeol Tallinnas Salme kultuurimajas.

13. veebruaril esinesid ajakirja *Keel ja Kirjandus* konverentsil “Tõde ja tõed humanitaarias” ERAst Risto Järv (Muna on/pole targem kui kana. Vastuolulised vanasõnad) ning Mari Sarv (Igas loos on tera tõtt: moraalsed valikud kultuurimälu loomisel).

16. veebruaril osales Mari Sarv nõustajana Baltica Pärnumaa rühmade eelpeol Pärnus Nooruse majas.

19. veebruaril esinesid Narva-Jõesuus lasteaiaõpetajate eesti keele õppeseminaril “Üle metsa, vurr! Keel ja keskkond” ERAst Astrid Tuisk ettekandega “Looduslike vahenditega mängimine” ning Janika Oras ringmängude õpitubadega “Loodus, laul ja mäng”.

21. veebruaril esines Jüri Metssalu Nõo Põhikooli pärimuskultuuri ettekandeõhtul teemal “Kohapärimuse uurimisest ja avaldamisest internetis”.

27. veebruaril rääkis Janika Oras koos Sille Kapperiga Vikerraadio saates “Huvitaja” pärimuslike laulude ja tantsude taaselustamisest ja Baltica festivalist.

28. veebruaril pidas Janika Oras Pärnu Keskraamatukogus ettekande “Mineviku naiste lauluvägi: Hilana Taarka ja teised”.

28. veebruaril esines Aado Lintrop Eesti Kirjandusmuuseumis Mare Kõiva 65. sünnipäeva konverentsil “Kultuuri usundilised ja narratiivsed aspektid” (Keelest meeleni VI) ettekandega “Ühest mansi loitsust”.

1. veebruaril rääkis Risto Järv Raadio 2 saates “Reede hommik” vanasõnadest, küsitlised saatejuhid Jakob Rosin ja Katriin Tralla.

2. märtsil õpetas Jüri Metssalu Ruila Põhikoolis kogukonnaliikmetele kohapärimuse uurimise meetodikat ja tutvustas koostöövõimalusi kohapärimuse kaardirakenduse arendamisel.

2. märtsil viis Janika Oras Navi külas Võrumaal läbi õpitoa seto vanemast laulustiilist ansamblike Helmeakaala.

5. märtsil esines Mari Sarv Rostockis rahvusvahelise projekti ISEBEL videoseminaril eri rahvaste jutuainese koondamisest ühisele platvormile (“Transnational Harvesting of Folktale Data”) e-ettekandega Eesti Rahvaluule Arhiivi digitaalsest ja veebi kaudu kättesaadavast ainesest (“Estonian Folklore Archives: digital & online”).

5. märtsil osales Mall Hiimäe Eesti ornitoloogiaühingu linnunimetuste komisjoni töökoosolekutel rahvapäraste linnunimetuste eksperdina.

5. märtsil esines Lona Päll koos kirjanik Kristel Algvere ja kirjandusteadlase Kaisa Maria Lingiga saates “Rõhk” IDA raadios. Saate teemaks oli loodusest kirjutamine, looduskirjandus ja keskkonnakriiside käsitlemine kirjandustekstides.

6. ja 7. märtsil toimus Põlvamaal Pikajärve külas Cantervilla lossis folkloristide XIV talvekonverents “Piiritu muinasjutumaailm”, mille korraldas ERA / TÜ muinasjuttude töörühm. ERAst esinesid Inge Annom (Kuningatütre haiguse ravi), Mall Hiimäe (Reinuvader Rebasest ja arast jänesest muinasjututegelastena), Risto Järv (Rebasejuttude kuube värskendamas. Ernst Peterson-Särgava “Ennemuistsete juttude...” versioonidest), Mairi Kaasik (Loodushäälenditest ja looduskõnelustest loomamuinasjuttudes: žanripiire otsimas), Andreas Kalkun (Pankjavitsa kiriku ikoonide jäljed arhiivis. Pühad esemed ja pärimus), Anu Korb (Ottessoni Roosi *vanamesi* jutud), Aado Lintrop (Pühad ja profaansed pühalood) ning Kärri Toomeos-Orglaan (Päri- ja vastukarva lood. Intertekstuaalsusest Toomas Raudami ja Andrus Kivirähki muinasjuttudes). Esitleti Ernst Peterson-Särgava raamatu “Ennemuistset jutud Reinuvader Rebasest” uusväljaannet ning Eda Kalmre koostatud artiklikogumikku “Pildi sisse minek. Artikleid välitööde alalt” (Tänapäeva folkloorist 11).

Märtsi alguses kogunesid Eesti folkloristid Cantervilla lossi 14. talvekonverentsile, "Piiritu muinasjutumaailm", millega tähistati üksiti Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Rahvaluule Arhiivi ning Tartu Ülikooli eesti ja võrdleva rahvaluule osakonna muinasjuttude töörühma 20. tegevusaastat. Osalejate ühispilt. Alar Madissoni foto 2019.

Talvekonverentsi teadusliku põhisisuga lõdvemalt seotud meeleolukas hetk vaheajalt. Lauuviisi on teistega koos üles võtnud ka kaks esinejat: Aado Lintrop (pildil paremal tagaplaanil) ja Andreas Kalkun (pildi vasakus servas). Alar Madissoni foto 2019.

7. ja 8. märtsil toimus TÜ teaduskooli rahvaluuleolümpiaadi “Mine metsa oma meemidega!” lõppvoor, kus Astrid Tuisk osales ühe läbiviija ja žürii liikmena.

10. märtsil tutvustas Janika Oras Klassikaraadio saates “Folgiaalbum” veebiväljaannet “Viru pulm” ja eesti pulmakombeid.

13. märtsil rääkis Risto Järv Vikerraadio saates “Huvitaja” muinasjuttudest muutuvast maailmas, küsitles Krista Taim.

13. märtsil esines Mari Sarv Kullamaa raamatukogus emakeelepäevale pühendatud ettekandega Kullamaa keelest.

13. märtsil esines Mari Sarv Fenno-Ugria hõimuklubis ettekandega “Mina, sina ja vana Väinämöinen: sõnad läänemeresoome regilauludes”.

14. märtsil toimus Eesti Kirjandusmuuseumis Eesti Rahvaluule Arhiivi kaastööliste päev, kus tehti kokkuvõtteid möödunud aastast. Läbiviidud kogumisvõistlustest “Minu (vanaema) lugu” ja “Minu aed, minu lilled ja puud” rääkisid žürii liikmed Maarja Hollo ja Anu Korb. TÜ dotsent Tiiu Jaago kuulutas välja uue võistluse “Esemad meie rännakuil”, mis viiakse läbi koos TÜ eesti ja võrdleva rahvaluule osakonnaga. Sõna said EV Presidendi rahvaluulepreemia pälvinud Maie Matvei, Ene Raudkats, Asael Truupõld ning Ergo-Hart Västrik. Järgneval pidulikul aktusel andis rahvaluulepreemiad ja Gustav Suitsu luulepreemia saajatele üle Tartu linnapea Urmas Klaas. Emakeelepäeval esitleti ka Ernst Peterson-Särgava raamatu “Ennemuistsed jutud Reinuvader Rebasest” uusväljaannet EKM Teaduskirjastuselt.

14. märtsil kõneles Jüri Metssalu Väätša põhikoolis emakeelepäeva loengul kohapärimusest ja pühapaikadest Järvamaa näitel.

15. märtsil korraldas Andreas Kalkun koostöös soouuringute töörühmaga Eesti Kirjandusmuuseumis seminari “20. sajandi alguse Eesti kväärimine”, kus esines ettekandega “Magnus Hirschfeldi loengud Eestis ja diskussioonid homoseksuaalsuse üle”.

18.–23. märtsini toimunud Maailmafilmi festivali meeskonna töös osales ja modereeris filmiarutelusid Janno Simm.

20. märtsil modereeris Jüri Metssalu koos Anneliis Kõivuga Tallinnas Kultuurikatlas Rahvakultuuri Keskuse korraldatud pärandikandjate ja -hoidjate tänusündmust “Pärand elab!”

20. märtsil esitas Mall Hiimäe ülevaate “Loodusrütmidest ja ajaarvestusest kevadise rahvakalendri näitel” Soomaa looduskooli seminaril.

23. ja 30. märtsil osales Janika Oras ekspordina folkloorifestivali Baltica eelpidudel Moostes, Karksi-Nuias ja Tartus.

24. märtsil pidas Andreas Kalkun Eesti Vabaõhumuuseumi teemapäeval “Naisterahvad ja meesterahvad, need on ainukesed rahvad” loengu eesti talurahva seksuaalelust.

24. märtsil tegi Janika Oras koos Žanna Pärtlasega Värskla naiste leelokoori mitmekanalisalvestusi.

25. märtsil esitleti Tallinnas Eesti Lastekirjanduse keskuses Ernst Peterson-Särgava raamatu “Ennemuistsed jutud Reinuvader Rebasest” uusväljaannet. Kõnelesid raamatu kunstnik Katrin Ehrlich ning redigeerija Risto Järv. Tekste raamatust luges näitleja Anne Törnpu.

25. märtsil pidas Anu Korb Jõgeva Represseeritute Ühingu Põltsamaa osakonna üritusel “70 aastat suurküüditamisest” ettekande “Siberi eestlaste elust tänapäeval”.

26. märtsil rääkis Risto Järv koos Katrin Ehrlichiga Klassikaraadio saates “Delta” raamatust “Ennemuistsed jutud Reinuvader Rebasest”.

29. märtsil kõneles Jüri Metssalu Rapla Gümnaasiumis eesti keele päeval kohapärimuse andmebaasist ja kaardirakendusest.

30. märtsil esines Mall Hiimäe ettekandega “Loomad ja linnud Virumaa kalendripärimuses” Toilas Viru Instituudi pärandipäeval “Virumaa on virulaste hoida”.

30. märtsil viis Mari-Ann Remmel Vana-Otepää külaseltsi korraldusel Otepää looduskeskuses läbi õpitoa “Kuidas koguda kohapärimust”.

Detsembris, jaanuaris ja veebruaris tutvustasid Vikerraadio kolmapäevastes “Huvitaja” saadetes rubriigis “Päritud laul” rahvalaule Anu Korb, Liina Saarlo ja Janika Oras. **Detsembris ja veebruaris** tutvustas Risto Järv sama saate rubriigis “Vanasõnad on kuldsed sõnad” erinevaid vanasõnu.

Risto Järv, Mari Sarv

Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonnas

4. detsembril 2018 andis Reet Hiimäe Tallinnas kultuuripärandiaasta lõpuüritusel kommentaari “Aktuaalse kaamera” uudistele kogumisaktsiooni “Koolipärimus 2018” kohta.

5. detsembril 2018 pidas Liisi Laineste Poolas Krosno kolledži inglise filoloogia üliõpilastele loengu “Branding Estonia”.

6. detsembril 2018 pidas Liisi Laineste Poolas Krakovi Jagiellonia ülikooli inglise filoloogia magistriõppuritele loengu “Are jokes dead?”.

6. detsembril 2018 pidas Reet Hiimäe Tartu Ülikooli Pärnu kolledžis kaks loengut pärimuskultuurist ja turismitootarendusest.

12. detsembril pidas Liisi Laineste Tartu Ülikoolis folkloristika õppekava välismagistrantidele loengu “Digital humanities + folkloristics: Match made in heaven?”.

14. detsembril 2018 andis Reet Hiimäe TV3 uudistesaares kommentaari eestlaste esoteeriliste uskumuste kohta.

17. detsembril 2018 rääkisid Klassikaraadio saates “Delta” vanasõnaraamatust Risto Järv (ERA) ja Piret Voolaid (folkloristika osakond), küsitles Hedvig Lätt.

18. detsembril 2018 pidas Reet Hiimäe Võromaa pärimuskoolis ettekande “Kaitsemaagia Võromaa moodi”.

18. detsembril 2018 esitleti Eesti Kirjandusmuuseumis 62. Kreutzwaldi päevade konverentsil “Kas keelata või lubada: tsensuur Eestis XX sajandil” folkloristikaosakonna (osalusega) koostatud väljaandeid: “Eesti õpilaste naljad: [võistluse “Koolipärimus 2018” raames kogutud tekstel]” (koostaja Reet Hiimäe, Tartu: Eesti Folkloori Instituut, 2018) ning “Kes otsib, see leiab. 1111 eesti vanasõna selgituste ja kommentaaridega” (koostajad Piret Voolaid, Risto Järv ja Loone Ots; Tallinn: Rahva Raamat, 2018).

Mare Kõiva rääkis samal üritusel folkloristika osakonna tööaastast 2018 ning esitles ajakirja *Folklore: Electronic Journal of Folklore* värsket numbrit.

21.–28. detsembrini 2018 tegelesid Mare Kõiva ja Liisa Vesik Minskis Valgevene TA Kultuuri Keele ja Kirjanduse uurimise keskuse kunstiteaduste, etnograafia ja folkloori filiaalis ja keeleteaduste instituudi etnolingvistika ja folkloori osakonnas originaalmaterjalide ja kirjandusega, valmistati ette käsikirja alaosalid “Lastehirmutised”, “Majahaldjad” ja “Üldtüpologia”.

30. detsembril 2018 pidas Reet Hiimäe aktsiooni “Hakkame santima” raames Saaremaal Metsküla külamajas ettekande Saaremaa näarikommetest ja sokutraditsioonist.

30. detsembril 2018 kommenteeris Reet Hiimäe “Aktuaalse kaamera” uudistes sokujooksmise pärimust.

Jaanuaris tutvustas Piret Voolaid Vikerraadio saates “Huvitaja” igal kolmapäeval rubriigis “Vanasõnad on kuldsed sõnad” erinevaid vanasõnu.

5. jaanuaril pidas Reet Hiimäe KUMUs ettekande “Maagiapärimusest Eestis: minevik ja tänapäev”.

5. jaanuaril andis Reet Hiimäe raadiotelevisiooni Kuku intervjuu maagiapärimusest.

7. jaanuaril andis Reet Hiimäe ajakirjale *Müstilised Lood* intervjuu maagiapärimusest.

6.–8. veebruarini toimus Indias Guwahatis Rahvusvahelise Rahvajutu-uurimise Ühingu ISFNR usundiliste rahvajuttude töörühma (Beliefs Narrative Network BNN) konverents “Belief Narrative in Folklore Studies: Narrating the supernatural”, millest võtsid ettekannetega osa osakonna juhtivteadur Mare Kõiva (*The Shepherd of Animals and Ruler of Wolves in Baltic-Finnic tradition*), vanemteadur Piret Voolaid (*Belief Backgrounds of Estonian Riddles*) ja teadur Saša Babič (*Folklore Weather Beliefs Based on the Acts of Saints*). Konverentsi korraldasid Anundoram Borooah Institute of Language, Art and Culture, Assam (ABILAC) ja Belief Narrative Network (BNN) of International Society for Folk Narrative Research (ISFNR).

19. veebruaril toimus Narva-Jõesuus lasteaiaõpetajate eesti keele õppepäev “Üle metsa, vurr! Keel ja keskkond”, mille üks peakorraldaja oli osakonna vanemteadur Piret Voolaid, kes pidas ka ettekande “Kõik maailm ehib: Loodus eesti mõistatustes”.

21. veebruaril pidas Reet Hiimäe Nõo Reaalgümnaasiumi pärimusraamatu esitlusel ettekande “Mis on ühist tulihännal ja tulnukal? Usundilise pärimuse kogumisest ja uurimisest”.

26. veebruaril pidas Liisi Laineste Portugalis Minho Ülikoolis projekti NETLANG raames ettekande “Ethnic slurs and other dysphemes in news sites’ comments”.

28. veebruaril toimus FO, ARSi ja Eesti-uuringute Tippkeskuse ühiskorraldusel Eesti Kirjandusmuuseumis rahvausundile ja juttudele pühendatud konverents “Kultuuri usundilised ja narratiivsed aspektid: Keelest meeleni VI”, millega tähistati eesti folkloristi ja rahvausundi uurija, FO juhataja ja juhtivteaduri, Eesti-uuringute Tippkeskuse juhi Mare Kõiva 65. sünnipäeva. Konverentsil esinesid FO vanemteadur Piret Voolaid (*Cristiano Ronaldo on mees, kelle peatab ainult peegel*: Spordireporterite ütlused rahvahuumori allikana, kaasautor Kalle Voolaid) ning osakonna teadur Nikolai Anisimov (Udmurdi vaimne kultuur 21. sajandil: välitööde tähelepanekuid, kaasautor Eva Toulouze).

Märtsis tutvustas Piret Voolaid Vikerraadio saates “Huvitaja” igal kolmapäeval rubriigis “Vanasõnad on kuldsed sõnad” erinevaid vanasõnu.

5. märtsil pidas Reet Hiimäe Treffneri gümnaasiumi ajalooringile loengu “Vastlad meil ja mujal”.

6. märtsil esines Katre Kikas folkloristide talvekonverentsil “Piiritu maailm” ettekandega “Kana pahema tiiva alla oli kirjutatud... Kirjutamine ja kirjutatud tekst ime- muinasjuttudes”.

7. märtsil pidas Mare Kalda folkloristide 15. talvekonverentsil “Piiritu maailm” (6. ja 7. märtsil Cantervilla lossis) ettekande “Kauged (muinas)jutud kodusteks muistenditeks: ATU 1645 ja ATU 1645A”.

14. märtsil esines vanemteadur Piret Voolaid ettekandega “Koolipärimusest, keelest ja folkloori lühivormidest” Tallinnas Kadrioru Saksa Gümnaasiumis, kus toimus emakeelepäevale pühendatud aktus ja ühtlasi 4.–6. klasside õpilastele toimunud ülelinnalise eesti keele teemalise nuputamisvõistluse “Kool folklooris ja folkloor koolis: Keelenutt 2019” tublimate osalejate autasustamine.

20. märtsil pidas Reet Hiimäe koos Mall Hiimäega Soomaa rahvusparki nõukogule ja huvilistele loengu “Kevadiste rahvakalendri tähtpäevade tähistamisest”.

28. märtsil toimus Minskis Valgevene Teaduste Akadeemia Kultuuri, Keele ja Kirjanduse Instituudi kunstiteaduste, etnograafia ja folkloori filiaali ja Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonna ühiskonverents “Миссия выполняема 4: Перспективы изучения фольклора” (Võimalik missioon 4: Folklooriuurimise perspektiivid). Teaduskonverentsi eesmärk oli võrrelda valgevene ja eesti folkloorset pärandit ja tagada kahe riigi folkloristika

järjepidev piiriülene areng globaalsete muutuste ja väljakutsete kontekstis. Ettekannetes olid teemadeks piiblimotiivid loitsudes, folkloorne suhtlus visuaalses linnakeskkonnas Minski juhtumi näitel, puud narratiivides-legendides, kirikuküünla valmistamise kultus valgevene näitel ja seto Peko paralleelidega, kratist valgevene ja eesti vene materjali näitel, värvisõnad ja -sümbolid eesti mõistatustes, Eesti Kirjandusmuuseumis leiduvate vene folkloori kogujate päevikud. Stend- ja videoettekannete paneelis keskenduti eesti varjusurmajuttudele, juttudele peidetud varandustest eesti rahvapärimuses, kirikuõpetajaga seotud naljanditele.

Ettekannetega esinesid osakonna juhtivteadur Mare Kõiva (Молитва и заговор. Библиейские мотивы и харатеры в заговорах), teadur Andres Kuperjanov (Нарративы, связанные с деревьями), Piret Voolaid (Наименования цветов и цветковые символы в эстонских загадках). Stendiettekandega astusid üles Eda Kalmre (Эстонские предания о мнимой смерти. Некоторые исторические моменты формирования традиции), Mare Kalda (Легенды и предания о кладах в эстонском фольклоре и их характерные черты) ning ühissettekandega Liisi Laineste, Anastasiya Fiadotava ja Tõnno Jonuks (Клир как объект шуток: сравнительное исследование эстонского и белорусского материала). Konverentsi koduleht: <http://www.folklore.ee/rl/fo/konve/2019/vv/k1/>.

Konverentsi toetasid Eesti Teaduste Akadeemia, Haridus- ja Teadusministeerium (IUT 22-5) ning Euroopa Liit Euroopa Regionaalarengu Fondi kaudu (Eesti-uuringute Tippkeskus).

30. märtsil pidas Reet Hiiemäe Toila pärimuspäeval ettekande “Kaitsemaagiast Virumaal”.

Teisipäevaseminarid

4. detsembril 2018 esines Milena Lyubenova (Bulgaaria Etnoloogia ja Folkloori Instituut koos etnograafiamuuseumiga): “Kohaliku mälu säilitamine: Neitsi Maarja kultus”.

Ettekanne keskendus Neitsi Maarja kultusele Perniki rajooni Popovo külas. Inglisekeelne ettekanne põhines välitöödel kahe küla elanike hulgas, samuti taaselustatud Popovo külapidustuse (pärast 1989. aastat) ning maarjapäeva tähistamise vaatlusel Pernikis Iztoki kvartalis.

Asta Niinemets

Tartu Ülikooli eesti ja võrdleva rahvaluule osakonnas

4. detsembril 2018 oli loengusarja “Maailm ja rahvad” sügissemestri viimane esineja Tartu Ülikooli külalisdoktorant Pema Choedon loenguga “Tiibeti kultuur” Eesti Rahva Muuseumis.

Detsembris 2018 ilmus kirjastuse Hunt väljaandel mahukas rahvajutukogumik “Sõsara sörmeluud. Naised eesti muinasjuttudes”. Raamatu koostas osakonna vanemteadur Merili Metsvahi, kes on rahvaluulearhiivist pärit tekstid kohendanud tänapäeva lugejale

arusaadavasse keelde ja varustanud need kommentaaridega. Väljaande illustreeris hinnatud disainer Britt Samoson.

14. detsembril esitleti kogumikku “Sösara sörmeluud. Naised eesti muinasjuttudes” Setomaal Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Rahvaluule Arhiivi muinasjutuseminaril “Õnnelik lõpp ja lõputa õnn”.

15. detsembril toimus raamatu “Sösara sörmeluud. Naised eesti muinasjuttudes” Tartu esitlus Tasku Rahva Raamatu kaupluses.

28. detsembril 2018 valis Eesti Noorte Teaduste Akadeemia (ENTA) üldkogu enda ridadesse uusi tegevliikmeid. Viis uut ENTA liiget valiti välja 42 kandidaadi hulgast neljas hääletusvoorus. ENTA üldkogu otsusega valiti uuteks tegevliikmeteks neuroteadlane Jaan Aru (TÜ), folklorist Anastasiya Astapova (TÜ), õigusteadlane Helen Eenmaa-Dimitrieva (TÜ) ning füüsikud Mario Kadastik (KBFI) ja Heli Lukner (TÜ).

14. veebruaril pidas dr Lidia Guzy (Corki Ülikooli Kolledž, Iirimaa) külalisloengu “Sustainable documentation and the ethnographer’s involvement as empowerment: examples from western Odisha, India”.

15. veebruaril pidas dr Lidia Guzy loengu “Landscape as resistance – The Gandamardhan Mountains of the Bora Sambar Region, India”.

19. märtsil pidas dr Mircea Paduraru (Alexandru Ioan Cuza Ülikool, Iasi, Rumeenia) loengu “Romanian Demonology. Concept, Heritage, Opportunities”.

20. märtsil pidas dr Mircea Paduraru loengu “Ethnology and Power in Contemporary Romania”.

14. märtsil andis Tartu linnapea Urmas Klaas emakeelepäeva aktusel Eesti Kirjandusmuuseumis üle preemiad parimatele rahvaluulekogujatele. Eesti ja võrdleva rahvaluule dotsent Ergo-Hart Västrik pälvis preemia läänemeresoome rahvaste pärimuse jäädvustamise ning Tartu Ülikooli tudengite juhendamise ja inspireerimise eest aastatel 2009–2018.

Liilia Laaneman

Kaitstud bakalaureusetöö

Meeri Otti kaitses **25. veebruaril** eesti ja võrdleva rahvaluule osakonnas bakalaureusetööd “Muinasjutu “Kaunitar ja koletis” ekraniseeringud: Disney animafilmi ja mängufilmi võrdlus soolisest vaatepunktist”. Juhendaja vanemteadur Elo-Hanna Seljamaa, oponent Liis-Marii Roosnupp.